

به نام خدا

بیمه آبیان از مبادی تولید

دستورالعمل بیمه پایه و تکمیلی " ماهیان سردآبی در مزارع پرواری "

بیمه پایه

ماده ۱) در اجرای موضوع بند "ث" ماده (۳۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۹ قانون نظام جامع دامپروری کشور، دستورالعمل بیمه اجباری و تکمیلی مزارع پرورشی ماهیان سردآبی به شرح زیر اعلام می گردد.

ماده ۲) تعاریف:

۱-۲- مزارع پرورشی: مزارع پرورشی ماهیان سردآبی شامل استخرهای متراکم، نیمه متراکم، استخرهای خرد و خاکی می باشند.

۲-۲- بیمه گذار: شخص حقیقی یا حقوقی دارای مرکز تفریح و تکتیر که مشخصات وی در بیمه نامه ذکر گردیده و متعهد به پرداخت حق بیمه می باشد.

۳-۲- ذینفع: بهره بردار هر گونه پروانه فعالیت پرورش ماهیان سردآبی بوده و مشخصات آن در بیمه نامه درج و غرامت مربوط به بیمه نامه به حساب آن واریز می گردد.

۴-۳- محدوده پوشش بیمه ای: عبارتست از محل نگهداری و پرورش ماهیان سردآبی که نشانی آن در بیمه نامه قید گردیده است.

۵-۴- کانون آلوده: واحد اپیدمیولوژیکی است که توسط سازمان دامپزشکی شناسایی و به صندوق بیمه کشاورزی به صورت مکتوب اعلام گردد.

۴-۶- معدوم سازی: فرآیندی است که طی آن ماهی آلوده و یا بیمار براساس برنامه مراقبت و مبارزه با بیماری سازمان دامپزشکی امحاء ویا صید اضطراری می گردد.

ماده ۳) مورد بیمه: بچه ماهی با وزن ۳ گرم به بالا

ماده ۴) مدت بیمه: مدت بیمه نامه یک سال شمسی بوده (معادل ۳۶۵ روز) و تاریخ شروع و انقضای آن در بیمه نامه درج می گردد.

ماده ۵) خطرات تحت پوشش بیمه اجباری(پایه):

۱-۵- بیماری ها: معدوم سازی استخر ناشی از بیماری نو پدید و بیماری باز پدید، معدوم سازی ناشی از بیماری های IHN ، IPN و VHS

۲-۵- حوادث قهری: تلفات ناشی از: برف سنگین، رانش زمین، زلزله، سرمازدگی، سیل، صاعقه، طوفان، سرمازدگی، ، یخ زدگی

سیل: سبب از بین بردن و تخریب تمام یا بخشی از سازه و به تبع آن فرار موجودی ماهیان موجود در استخر و یا خفگی آنها در گل ولای می گردد. تلفات فرار یا خفگی زمان سیل قابل قبول بوده و تلفات تدریجی استخرهای سالم ناشی از گل ولای در روزهای بعد سیل مورد پذیرش نمی باشد. خسارت سیل به کابلهای برق در مزارعی که آب بصورت غیر ثقلی دارند تحت پوشش می باشد.

صاعقه: خسارت های ناشی از صاعقه، یا مستقیم است یا غیر مستقیم. خسارت های مستقیم ناشی از اثر دما یا انرژی صاعقه است که سبب تلف شدن ماهی (صدمه به بافت) میگردد. خسارت غیر مستقیم خسارت و زیان وارده به دستگاههای الکتریکی است که نقش تامین برق برای اکسیژن رسانی به ماهیان را برعهده دارند و در صورت خرابی باعث تلف شدن ماهی در اثر فقدان یا کمبود اکسیژن می گردند. خسارت صاعقه به کابلهای برق در مزارعی که آب بصورت غیر ثقلی دارند تحت پوشش می باشد.

طوفان: خسارت ناشی از طوفان بطور غیر مستقیم و شامل تلف شدن ماهیان در اثر تخریب بخشی از تاسیسات آبرسان ویا تاسیسات برقی است که هر دو منجر به فقدان یا کمبود اکسیژن استخرها می

گردد. خسارت طوفان به کابل‌های برق در مزارعی که آب بصورت غیر ثقلی دارند تحت پوشش می باشد.

زلزله: خسارت ناشی از زلزله ناشی از تلف شدن ماهیان بصورت مستقیم و شامل تخریب بخشی یا تمام سازه آبرسان و یا فضای پرورشی و در نتیجه خروج آب است و یا بطور غیر مستقیم در اثر تخریب بخشی از تاسیسات آبرسان و یا تاسیسات برقی است که هر دو منجر به فقدان یا کمبود اکسیژن استخرها می گردد. خسارت زلزله به کابل‌های برق در مزارعی که آب بصورت غیر ثقلی دارند تحت پوشش می باشد.

سرمازدگی شدید و یخ زدگی: به شرایطی اطلاق می گردد که ماهی در نتیجه بروز درجه حرارت‌های زیر صفر درجه خسارت می بیند. تلف شدن ماهی در اثر یخ زدگی آب بدن و ماهیچه اتفاق می افتد و بافت متلاشی می گردد.

برف سنگین: منظور ایجاد شرایطی است که منجر به بسته شدن راه‌های ارتباطی و قطع برق آبرسانی در مزارع غیر ثقلی و در نتیجه قطع و یا کاهش اکسیژن در استخرها گردد.

رانش زمین: رانش زمین ممکن است به علت زلزله، فعالیت آتشفشانی، تغییرات آب‌های زیرزمینی، به هم خوردن یا تغییر شیب زمین، ریزش باران شدید در مدتی کوتاه و باران‌های سیل آسا رخ دهد. اثر آن در تخریب کانال آبرسان و قطع آب و یا تخریب محل نگهداری ماهیان می باشد. خسارت رانش زمین به کابل‌های برق در مزارعی که آب بصورت غیر ثقلی دارند تحت پوشش می باشد.

گرم‌زدگی: ایجاد تلفات در صورت افزایش دمای آب به بیش از ۲۳ درجه در استخرهای ابتدایی مزرعه

ماده ۶) صدور بیمه نامه:

۱-۶- صادرکننده بیمه نامه به نمایندگی از صندوق بیمه کشاورزی مراکز تفریح و تکثیر بوده که بچه ماهی تا وزن حداکثر ۵ گرم تولید می نمایند.

۲-۶- مراکز تولید بچه ماهی تا وزن حداکثر ۵ گرم به نمایندگی از صندوق بیمه کشاورزی می بایست طبق ضوابط و مقررات سازمان دامپزشکی و شیلات ایران و دستورالعمل های مربوطه نسبت به صدور بیمه نامه برای کلیه بچه ماهی های تولیدی خود، اقدام نماید.

۳-۶- بیمه نامه در صورت ارائه گواهی بهداشتی حمل بچه ماهی، فاکتور خرید بچه ماهی و تقاضای ذینفع قابل انتقال می باشد.

تبصره: مراکز تفریح و تکثیری که طبق پروانه، مجاز به نگهداری و پرورش بچه ماهیان با وزن بیش از ۵ گرم در مزارع خود می باشند می بایست جهت برقراری پوشش بیمه ای در بخش پروراری خود نسبت به خریداری بیمه نامه "مزارع پروراری" اقدام نمایند.

۴-۶- بیمه گذار موظف است کلیه بچه ماهی های به فروش رفته را بیمه شده به خریدار (ذینفع) تحویل نماید.

۵-۶- ذینفع موظف است نسبت به پرداخت حق بیمه سهم بیمه گذار به فروشنده بچه ماهی اقدام نموده تا به عنوان ذینفع بیمه نامه تلقی گردد.

۶-۶- در صورت عدم بیمه کل آبزیان موجود در استخرها، نسبت بیمه شده به کل رها سازی شده در غرامت محاسبه شده اولیه لحاظ و کسر خواهد شد.

ماده (۷) ارزیابی خسارت:

۱-۷- در صورت اعلام کانون توسط دامپزشکی با توجه به وزن ماهیان بصورت ذیل اقدام می گردد:

الف- ماهیان تا وزن ۲۵۰ گرم مشمول حذف کانون آلوده، معدوم و پرداخت غرامت کامل مطابق جداول خلاصه شرایط

ب- ماهیان دارای وزن بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ گرم حذف کانون در صورت صید اضطراری، پرداخت غرامت معادل ۵۰ درصد غرامت کامل مطابق جدول خلاصه شرایط

ج- در مورد ماهیان بالای ۲۵۰ گرم تلفات موجود مشمول دریافت غرامت مطابق جدول خلاصه شرایط گردیده و سایر ماهیان زنده می بایست در اسرع وقت (حداکثر به مدت یک هفته) صید اضطراری شده که به این ماهیان غرامتی تعلق نمی گیرد.

تبصره- در صورت صید، گواهی صید (تعداد، تاریخ و وزن ماهی) که به تایید اتحادیه یا تعاونی رسیده باشد می بایست توسط ذینفع به نماینده بیمه گرجهت ارزیابی خسارت ارائه گردد.

۲-۷- تلفات متعارف:

الف: از وزن ۵ گرم تا ۲۰ گرم ماهیانه ۲ درصد (روزانه ۰/۰۶ درصد) جمعیت موجود

ب: از وزن ۲۰ تا ۱۰۰۰ گرم (یک کیلو گرم)، ماهانه ۱/۲ درصد (روزانه ۰/۰۴ درصد) جمعیت موجود

ج: از وزن ۱ کیلو گرم به بالا روزانه ۰/۰۲ درصد

۳-۷- تلفات متعارف دوره پرورش به میزان درصد قید شده در بند (۷-۲) "تلفات متعارف" از مجموع تلفات کسر خواهد شد.

۴-۷- در خصوص تلفات ناشی از عوامل قهری تحت پوشش بیمه، پس از مشخص شدن عامل خسارت نسبت به برآورد و میزان خسارت وارده و غرامت قابل پرداخت از طرف بیمه گر اقدام خواهد شد.

۵-۷- ارزیابی خسارت صرفاً در محدوده پوشش بیمه ای به نشانی قید شده در بیمه نامه قابل انجام است.

۶-۷- ذینفع موظف است به محض مشاهده تلفات غیر عادی حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت، موضوع را به صورت مکتوب به نزدیکترین شعبه بانک کشاورزی و یا نمایندگی بیمه محل وقوع حادثه و یا با ارسال پیامک اعلام نماید.

تبره ۵: در صورت عدم اعلام تلفات غیر عادی و غیر متعارف در زمان مقرر مسئولیتی در خصوص پرداخت غرامت بر عهده صندوق بیمه نخواهد بود.

۷-۷- نماینده بیمه گر (شعبه بانک) موظف است پس از ثبت خسارت در سامانه جامع در صورتی که عامل خسارت ناشی از بیماری باشد موضوع را حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت به صورت کتبی به اداره دامپزشکی محل اعلام نماید.

۷-۸- چنانچه ذینفع بیمه نامه وقوع حادثه را به اداره دامپزشکی اعلام نماید. اداره دامپزشکی ضمن راهنمایی ذینفع به دفاتر خدمات بیمه ای یا شعب بانک کشاورزی جهت ثبت وقوع خسارت در سامانه بیمه کشاورزی می بایست مراتب وقوع خسارت را کتباً حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت کاری به معاونت خدمات بیمه ای استان اعلام نماید.

۷-۹- پس از بررسی و آزمایشات لازم، در صورت تایید بیماری های تحت پوشش بیمه توسط اداره کل دامپزشکی و ضرورت معدوم سازی بر اساس دستورالعمل های سازمان دامپزشکی مراتب می بایست کتبا به معاونت خدمات بیمه ای استان اعلام گردد.

۷-۱۰- کارشناس ارزیاب خسارت پس از اعلام وقوع حادثه به او می بایست حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت از مورد خسارت بازدید نموده نسبت به اعلام نظر و گزارش اولیه کارشناسی و تهیه عکس اقدام نماید.

۷-۱۱- ملاک محاسبه سن آبی مورد بیمه تاریخ اعلام قرنطینه توسط اداره کل دامپزشکی استان و گواهی حمل بهداشتی به واحد پرورشی و فاکتور خرید بچه ماهی می باشد.

۷-۱۲- پس از تایید خسارت توسط مراجع ذیصلاح و قبل از محو آثار خسارت، گروه معدوم سازی باترکیب اعضاء زیر جهت اقدام به محل وقوع خسارت مراجعه می نمایند.

الف: نماینده اداره دامپزشکی

ب: نماینده اداره شیلات شهرستان

ج: نماینده مدیریت شعب بانک کشاورزی استان و ارزیاب خسارت بیمه کشاورزی

د: نماینده تعاونی یا اتحادیه

ه: ذینفع یا نماینده قانونی وی

و: نماینده مدیریت بحران شهرستان (در صورت بروز حواث قهری)

تبصره: در صورتجلسه تنظیمی، تاریخ، سن و تعداد میگوی امحاء شده باید قید شود.

۱۳-۷- در صورت بروز هرگونه بیماری نوپدید و یا باز پدید مراتب بایستی بصورت رسمی توسط سازمان دامپزشکی کشور تایید گردد.

ماده ۸) ۱ استعلام از مراجع مربوطه: در صورت وقوع خسارت ناشی از عوامل قهری شعبه بانک کشاورزی به منظور تایید خسارت و تکمیل اسناد مورد نیاز پرونده خسارت می بایست نسبت به استعلام نوع عامل خطر، تاریخ و محل خسارت از مرجع ذیربط حداکثر به مدت ۷ روز کاری اقدام نماید. و تاریخ و شماره نامه را به بیمه گذار جهت پی گیری تحویل دهد.

ماده ۹) در صورت وقوع خطرات ناشی از عوامل قهری و عدم امکان دسترسی به مورد بیمه در اثر از بین رفتن راههای ارتباطی، می بایست پس از حصول امکان در اسرع وقت بازدید، صورتجلسه تهیه و گزارش تهیه شده در جلسه ستاد بیمه دام مطرح و پس از بررسی های لازم نتیجه به معاونت خدمات بیمه ای استان ابلاغ گردد.

ماده ۱۰) برای تلفات ناشی از بیماری های نو پدید در صورتی که تایید عامل خطر بعد از پایان اعتبار بیمه نامه باشد ملاک محاسبه غرامت تعداد تلفات از تاریخ قرنطینه اعلام شده توسط اداره کل دامپزشکی می باشد.

ماده ۱۱) مستندات مورد نیاز جهت بارگزاری در سامانه جامع بیمه کشاورزی: ۱) گواهی تایید بیماری اداره کل دامپزشکی ۲) عکس از مورد خسارت دیده و محل خسارت ۳) تایید وقوع خسارت قهری و طبیعی از سازمان یا ارگان مربوطه

الف: حوادث قهری و طبیعی مانند سیل ، طوفان ، زلزله با تاییدیه مدیریت بحران

ب: گرمزدگی، سرما و یخ زدگی به استناد آمارهای هواشناسی و یا اطلاعات هواشنای موجود در سامانه جامع

ماده ۱۲) بیمه گر یا نماینده وی باید بعد از دریافت کلیه مدارک مربوط به خسارت حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز، مدارک را بررسی و در صورت احراز عدم استحقاق دریافت غرامت مراتب را همراه با ذکر دلایل به طور مکتوب به بیمه گذار خسارت دیده اعلام نماید و در صورت استحقاق دریافت غرامت، بیمه گر یا نماینده وی اقدامات بعدی راجهت پرداخت غرامت معمول خواهد داشت.

ماده ۱۳) هرگونه سوء استفاده، اظهارات دروغ و خلاف واقع در اعلام خسارت موجب ابطال قرارداد از سوی بیمه گر شده و کل حق بیمه به نفع بیمه گر ضبط خواهد شد و بیمه گذار هیچگونه ادعایی در این خصوص نخواهد داشت و شعبه ابطال کننده بایستی موضوع را به صورت کتبی به اطلاع مدیریت شعب بانک در استان خود و استان بیمه کننده جهت جلوگیری از صدور بیمه نامه جدید برای فرد خاطی در سایر شعب استان و استان های همجوار برساند.

ماده ۱۴) تا ده درصد آبرزی رها سازی شده بیمه نشده باشد معاف از جریمه و به بیش از آن ۱۰ درصد جریمه علاوه بر نسبت بیمه شده به کل رها سازی شده، از مبلغ غرامت محاسبه شده کسر خواهد شد.

ماده ۱۵) در مزارع فاقد مجوزپرورش، در صورت بروز خسارت ناشی از عوامل خطر تحت پوشش بیمه، ۲۰ درصد به عنوان جریمه از مبلغ غرامت محاسبه شده کسر می گردد.

ماده ۱۶) در صورتی که بیمه گذار به هر دلیل به غرامت محاسبه شده و یا نحوه ارزیابی خسارت معترض باشد، موظف است ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ، اعتراض کتبی خود را به همان شعبه بانک کشاورزی تسلیم نماید، در این صورت موضوع جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهایی در شورای داوری مطرح شده و نظر شورای مذکور برای بیمه گر و بیمه گذار لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۵: حضور نمایندگان ادارات شیلات، دامپزشکی در جلسه شورا به عنوان نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، نماینده صندوق بیمه، نماینده بانک کشاورزی و تشکل صنفی مجاز و دارای حق رای می باشد

ماده ۱۷) هرگونه سوء استفاده، اظهار دروغ و خلاف واقع در اعلام خسارت موجب ابطال قرارداد بیمه از سوی بیمه گر شده و حق بیمه مسترد نخواهد شد و بیمه گذار هیچگونه ادعایی در این خصوص نخواهد داشت .

ماده ۱۸) این دستورالعمل پس از تصویب قابلیت اجرا داشته و در صورت ضرورت بازنگری خواهد شد.

بیمه تکمیلی ماهیان سردآبی

ماده ۱) مهلت صدور بیمه نامه تکمیلی حداکثر ۲۰ روز پس از فعال شدن بیمه پایه می باشد.

ماده ۲) بیمه تکمیلی و پایه می بایست مربوط به یک سال زراعی باشند.

ماده ۳) مدت قرارداد بیمه تکمیلی: حداکثر یک سال شمسی مطابق با بیمه پایه بوده و در صورت عدم هم زمانی عقد قرارداد با بیمه پایه، زمان اتمام بیمه نامه منطبق با اتمام بیمه نامه "پایه" و شروع بیمه و تعهدات صندوق ۲۴ ساعت پس از معتبر شدن بیمه نامه می باشد.

ماده ۴) عوامل خطر تحت پوشش

الف: استخرهای متراکم

بیماری ها، خشکسالی، کاهش اکسیژن ناشی از عوامل قهری طبیعی، گل آلودگی ناشی از بارانهای سیل آسا، تگرگ، ذوب برف و ریزش چاه

ب: استخرهای نیمه متراکم

تغییر کمیت و کیفیت آب منبع تامین کننده، خشکسالی، قطع برق مزرعه به هر دلیلی بیش از یک ساعت به شرط تامین شرایط لازم، گل آلودگی ناشی از بارانهای سیل آسا، تگرگ، ذوب برف و ریزش چاه

ج: استخرهای خرد

خشکسالی، قطع برق بیش از ۵ ساعت، کاهش اکسیژن ناشی از عوامل قهری طبیعی، گل آلودگی ناشی از بارانهای سیل آسا، تگرگ، ذوب برف و ریزش چاه

د: استخرهای خاکی

بیماری ها، خشکسالی، قطع برق بیش از ۵ ساعت، کاهش اکسیژن ناشی از عوامل قهری و طبیعی، گل آلودگی ناشی از بارانهای سیل آسا، تگرگ، ذوب برف و ریزش چاه

استثنائات شامل:

سرقه، اختلافات محلی، توقیف و مصادره، شورش و بلوا، جنگ، آلودگیهای شیمیائی، صنعتی، مواد آلی و فاضلابها، سوء مدیریت، قطع برق و خرابی موتور پمپ می باشد.

ماده ۵) صدور بیمه نامه

۱-۵- صادر کننده بیمه نامه تکمیلی دفاتر نمایندگی خدمات بیمه کشاورزی می باشند که پس از اطمینان از پوشش بیمه پایه نسبت به صدور بیمه نامه مطابق تعداد آبی "بیمه نامه پایه" اقدام می نماید..

۲-۵- نماینده بیمه گر می بایست براساس دستورالعمل "پایش در آبیان" نسبت به مشخص نمودن استخرهای رها سازی شده، اقدام نماید. همچنین موجودی و سن و... آبیان استخرها قبلی (بیمه شده یا نشده) در کروکی مزرعه باید مشخص شود.

۳-۵- متقاضی بیمه تکمیلی می بایست دارای پروانه بهره برداری و یا مجوز صادره از سازمان شیلات ایران باشد.

ماده ۶) ارزیابی خسارت

۶-۱- ارزیابی خسارت در بیمه تکمیلی در کلیات (سایر موارد) از موارد قید شده در ارزیابی بیمه پایه پیروی می کند.

۶-۲- چنانچه عامل بروز خسارت بیماری واکسن دار باشد ارائه گواهی انجام واکسیناسیون از شبکه دامپزشکی الزامیست. در غیر این صورت صندوق بیمه تعهدی در قبال پرداخت غرامت نخواهد داشت.

۶-۳- خسارت ناشی از بیماری ها براساس بازدید و تایید دامپزشک صندوق یا گواهی درمانگاه دامپزشکی و یا دامپزشک ارزیاب خسارت قابل برآورد خسارت و پرداخت غرامت می باشد.

۶-۴- هر یک از بیماری های حادث شده در مزرعه برای یک بار و حداکثر در یک دوره بیمه ای (سه بیماری مختلف) تحت پوشش بیمه می باشد.

تبصره: مدت پوشش تلفات ناشی از هر یک از بیماری ها به منظور محاسبه غرامت، حداکثر ۳۰ روز از تاریخ وقوع می باشد.